

Kulturdepartementet
Postboks 8030 Dep
0030 OSLO

Deres ref.:
Vår ref.: 2010/3729 RRR000/008
Dato: 01.07.2010

Høring - Forslag om endring i lov om folkebibliotek - Høringsuttalelse fra Universitetet i Tromsø

Vi viser til brev datert 28.05.2010. Universitetsdirektøren har overført saksansvar til Universitetsbiblioteket, som med dette oversender høringsuttalelse på vegne av Universitetet i Tromsø.

Endringen i loven knyttes til Stortingsmelding 23 (2008-2009) – *Kunnskapsallmenning, møtestad og kulturarena i ei digital tid*. Verken denne stortingsmeldingen, eller lovteksten gir noen direkte avklaring på hvordan, eller hvilken institusjon, som skal ivareta et samlet ansvar for de statlige bibliotekoppgavene. Stortingsmelding 23 viser til at dette ansvaret er fordelt mellom flere institusjoner, tilknyttet flere fagdepartement, og at det derfor er Kulturdepartementet og Kunnskapsdepartementets felles ansvar og finne tiltak som kan utvikle og styrke den samlede kompetansen i biblioteksektoren.

Dette står ikke i forhold til et av utsagnene i høringsbrevet, der det heter:

“Det vil være Nasjonalbiblioteket som vil få ansvaret med å følge opp brorparten av tiltakene i bibliotekmeldingen. Viktige oppgaver vil være utviklingen av et felles biblioteksøk og en tjeneste med brukerinitiert fjernlån. Nasjonalbiblioteket vil også ha et overordnet og koordinerende ansvar for uh-sektoren og være en naturlig samarbeidspartner for bibliotek i universitets- og høyskolesektoren, instituttsektoren og i helsesektoren”.

I Stortingsmelding 20 (2009-2010) – Omorganisering av ABM-utvikling, som ikke er nevnt i høringsbrevet, sies det imidlertid:

“Etter en samlet vurdering, og gjennom dialog med partene høsten og vinteren 2009–2010, foreslår departementet at Nasjonalbiblioteket får ansvar for de bibliotekoppgavene ABM-utvikling har ivaretatt. Dette vil klargjøre roller og ansvar på statlig nivå og sikre fremdrift for viktige utviklingsoppgaver som biblioteksektoren står overfor. Omstillingen vil etablere et styrket bibliotekfaglig miljø i Nasjonalbiblioteket og legge forholdene til rette for økt samarbeid og samordning både når det gjelder universitets- og høyskolebibliotekene, andre fagbiblioteker, instituttsektoren og folkebibliotekene” (Kap. 3 - Departementets vurderinger, 2. avsnitt)

Det sies videre:

“Målet er et optimalt samarbeid og en arbeidsdeling som på best mulig måte utnytter statens midler til bibliotek og skaper gode og fremtidsrettede løsninger. Det forutsettes at Nasjonalbiblioteket både har et utviklingsansvar og et overordnet ansvar for både folkebibliotek og fag- og forskningsbibliotek, og at det ikke bygges opp noe som kan føre til en todeling av ansvaret” (Kap. 4 - Økonomiske og administrative konsekvenser, 4. avsnitt).

I samme Stortingsmelding heter det også:

“For det andre vil Nasjonalbiblioteket bli tillagt nye forvaltningsoppgaver av en noe annen art enn den oppgaveporteføljen institusjonen til nå har hatt ansvaret for. Nasjonalbiblioteket vil ivareta statlige bibliotekoppgaver etter lov om folkebibliotek, og vil også få et klarere mandat til å samarbeide med og samordne sine aktiviteter mot universitets- og høgskolesektorens bibliotekløsninger” (Kap. 4 - Økonomiske og administrative konsekvenser, 6. avsnitt).

Universitetet i Tromsø finner liten grad av konsekvens mellom innholdet i Stortingsmelding 23, behovet for en lovendring i Lov om folkebibliotek og utsagn i høringsbrevet og Stortingsmelding 20. Universitetet finner liten grunn til at Kulturdepartementet, gjennom Nasjonalbiblioteket, skal ha et overordnet ansvar for fag- og forskningsbibliotekene, eller for uh-sektoren, som det heter i høringsbrevet.

Utviklingen av fag- og forskningsbibliotekene er knyttet til behov innenfor for forskning og høgre utdanning, og er gjennom dette et nasjonalt forsknings- og utdanningspolitisk ansvar. En omlegging av dette, der Nasjonalbiblioteket gis et overordnet koordineringsansvar, vil kreve en langt mer omfattende endringsprosess enn det som denne høringen berører.

Universitetet i Tromsø kan heller ikke se at en slik omlegging er ønskelig. Faglig styrking og konsolidering av fag- og forskningsbibliotekene er uløselig koplet til utviklingsprosesser innenfor høgre utdanning og forskning, og å frata Kunnskapsdepartementet, som fagdepartement, ansvar for utviklingen innenfor et sentralt område i uh-sektoren er, etter vår oppfatning, helt uforenelig med et ønske om samordning.

Vennlig hilsen

Helge Salvesen
bibliotekdirektør

Marianne Foss
administrativ leder